

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 23 Nov. 1872.

Situatiunea n6stra interna imbraca din di di aspecte totu mai posomorite. Inca nu s'au generalisatu de ajunsu convictiunile credulitatii nationaliloru si a partiteloru, ca se afla subminatu principiulu egalei indreptatiri, subminatu chiaru si prospectulu possibilitatii de a se pune asia ceva si in viatia practica, subminate t6te pretensiunile nationalitatiloru de a-si ved6 asecurata existintia vietii nationale politice si, ce e mai caracterisatoriu pentru momentele de facia, si aerulu politicu e infectatu de una miasma, ce amenintia liber'a resuflare si a libertatii individuali; nu mai e credentia de bune reesite, nu mai e incredere nici respectu de pers6ne, si ce e mai tristu, ca si patientia s'a invescutu intr'o haina posomorita de inimiztia si dusmania implacabila intre partite, incatu s'ar' pot6 conchide, ca man'a de feru, ca absolutismulu ori conservativu ori personalu e engagiatu a-si lua frenele arbitriului seu.

Croatii cu petiorulu in pragu nu voru a mai suferi tamandarile si incalcarile pretensiuniloru loru de autonomia perfectu coegale cu maghiarii; Serbii se unescu la st6rcerea pretensiuniloru loru, resoluti la extreme. C6 semnu de asprimea atitudinei loru vedemu infintiatu unu nou diariu in Belgradulu Serbiei, titulatu „Ujedinjenje“ ad. intrunirea; si v6rb'a cea provocat6ria, cu care se si adres6za catra maghiari, amenintia cu asprimea desperatului seu a dechiaratului dusmanu. Ec6cai dechiararea dupa Albina:

„Domniloru magiari, trebuie se ve rusinati, d6ca mai aveti rusine; inse se nu uitati, ca suvenirile de la 1848 inca mai traiescu; poporulu serbescu — bine si aduce a minte de Vil6gosiu, despre trantirea v6stra la pamentu! Faptele v6stre blasemate, pe cari in t6ta diu'a le comiteti in contra natiunei serbesci in Ungaria, trecu peste t6ta mesur'a si nu remane alt'a, de catu cu arm'a in mana a ne aper6 de loviturile v6stre. Este timpulu supremu, c6 se ni tragemu socotelele. Trebuie se venimu o data in curatu, ca — 6re recunosceti voi drepturile eluptate ale natiunei serbesci, si vreti a-i asecur6 individualitatea in monarchia v6stra asi6numita constitutiunale! In punctulu intrigeloru v6stre de astadi, natiunea serbesca vi-a aretatu ca, in anim'a ei pentru voi si pentru urgisitii fii ai vostri, nu essiste locu de feliu. Nu remane deci alt'a, de catu, c6 prin furi'a v6stra se devenimu pre terenulu, unde sangele si cutitul este singurulu judecatoriu!“

Facia cu ac6sta vorba 6re in ce stadiu ne aflamu? D6r' maghiarii intre sene, chiaru si in parlamentu ne punu inaintea ochiloru alta pornire caracteristica pentru situatiunea de facia intre partitele maghiare, cari inexorabile si fora respectu se combatu cu lovituri tientite la definitiv'a doborire, intre sene. Ec6ca ce ne impartesiesce corespondentele nostru c6 martoru oculatu din Pest'a:

„Din camer'a represent. Ungariei.

(Corr. or.) Siedintia dela 18 Nov. a. c. a fostu una dintre cele mai sgomot6se, mai ungueresci. A fostu una adeverata lupta de cocosi, cum se ve-

deau de aceste lupte in Americ'a d. e. in vremurile betrane. Nimicu n'a lipsitu, c6 lupt'a — nobila si parlamentaria, ungueresca, cavaleresca — se fia completa, de catu chiaru numai „luarea formala de capu“. In primele momente, sinceru marturisindu nu -mi poteamu imagin6, ca unde me aflu, cu incetulu, cu incetulu inse me convinseiu cum se cade, ca sum in sanctuariulu Ungariei, in diet'a — unguriloru. Bancele, usile, ferestrele, ba, d6ra chiaru si galleriele tremurau de sberaturele, racniturele, fremetele si injurarile parintiloru maghiari si maghiaroni ai patriei; a stangaciloru, estremiloru, clericaliloru, reformistiloru, ministriloru si a banatianiloru nationali. Er6 scandalulu, de si nu celu antaiu in diet'a unguer., in t6ta florea si poterea sa, imbracatu si intiortionatu.

Ac6st'a nu e poveste, nu e fantasia, neci visu; este fapta, audita si vediuta. Vomu ved6 mai la valle.

Grandeti'a dilei a fostu dep. magh. Ludovicu Csern6tony (redact. lui „Ellen6r“) unulu dintre cei mai escelinti si mai pronunciatii „romanofagi“ ai dietei ungueresci. Elu interpelasse, dilele trecute, in numele superioritatii politice a soiului unguerescu, pre minist. de justitia Pauler in caus'a lui Battagliarini, numitu jude la Fiumea, si care, din intemplanare n'are fericirea d'a possede limb'a maghiara, acusandu ministeriulu de tendetie germanisat6rie ca refer6za germanesce etc. Pauler, astadi raspunde intr'unu discursu c6 diu'a de Vinerea-mare. Csern6tony inse nu e multumitu cu respunsulu. De aici apoi se incepe scandalulu -idealu. Csern6tony in replica s'a dice intre altele, ca de cinci ani guvernulu numai a innaintatu germanisatiunea, si n'a facutu neci o politica ungueresca interna (6re! coresp.)

In privintia civilatrice nu vedemu altu ce, de catu intruducerea virilismului si sustienerea casei magnatiloru. Mai departe dice, ca tier'a nu e indestulita cu atat'a, ca ministrii suntu ministri si -si edifica case si cumpera bunuri. (Aprobari fortun6se in stang'a. Sgomotu in dr6pt'a si strigari: la ordine!) Alb. N6meth, intrerumpendu, sb6ra: Da! asie este, ei cumpera bunuri si facu gesch6fturi! (Sgomotu mare si indelungatu).

Presedintele: Rogu pre d. deput. se esplice cuvintele, ce le-a folositu contra guvernului. Csern6tony: Intrebu pre d. conte Lonyay, n'a edificatu casa, n'a cumperatu bunuri? Elu cumperase bunuri intr'unu tempu, candu in manipulatiunea statului este difficult (Sgomotu mare.) Mai urmara apoi unele lucruri minunate si delicate, se precepe totu intre sgomotu si sberature.

Dupa o scurta duplica a lui Pauler, camer'a iea actu despre respunsulu ministr. de justitia, datu la interpellatiunea lui Csern6tony.

Acum inse se sc6la Lonyay, cu ven'a maniei pre frunte amfiata si reflecta la enunciatunile necrutiat6rie ale lui Csern6tony. Aici apoi urm6za semberule, grossulu scandalului parlamentariu.

Lonyay: On. camera! Suntu acuse, la cari respunsulu celu mai demnu, este despretiulu. (approbari indelungate in dr6pt'a; sgomotu in stang'a). Facia de unu contrariu apertu si onestu, -mi tienu de detorintia a raspunde la t6te cu de a meruntulu; inse facia de calumniarile, cari le-am auditu dela infientiatoriulu (Csern6tony) sc6lei, care nu o potu caracteris6 altucum, de catu „sc6la

calumniaril“, arm'a cea mai d6mna este: provocarea-mi la trecutulu mai de 30 ani si conscientia mea curata, onesta si, este — despretiulu. (Aprobari sgomot6se si frenetice in dr6pt'a; neodihna mare.) Nu voiescu, continua Lonyay, se descoperu trecutulu d-lui deputatu, ca-ce asi av6 d'a spune multe from6se si minunate despre elu etc. etc. si totu asi6 vre-o diumetate de 6ra.

Csern6tony: On. camera! De mai multe ori a-ti avutu placerea a esperia, ca eu vorbindu despre lucrurile comune (intrerumperi din dr6pt'a) placa a ascult6, ve-ti vid6 ce va esi de aici. Cu privire la afacerea despre care tocmai er6 vorb6, p6te ca am vorbitu veheminte, c6-ci am sentitu aduncu si fierbinte; inse acum lu-asecuru pre d. ministru presiedinte, si p6te vid6 si on. camera, ca sum tare liniscitu, ca-ci la cele, ce a dissu d-lu ministru despre despretiure respundu f6rte linu (approb. in stang'a: illaritate in drept'a.) Ce se tiene de cele-lalte, le incredu onestitatii camerei, le incredu de a dreptulu judecatii, fostului presied., d-lui Paulu Somssich, deca respunsulu, care mi la datu presiedintele guvernului, fostua respunsulu unu omu de omenia seu ba? (Sgomotu si toietu immensu si indelungatu, strigari: la ordine! la ordine!) B6n6, Ghiczy, Somssich, Moricz voiescu se vorbesca, inse nu potu, nu-i intielege nime in turburatur'a memarginita.

Astfelu, ne mai potendu-se face ceva, presied. redica siedintia la 11 6re a. m.

Noi nu pr6 avemu lipsa a mai face comentarie la cele insirate, ni e destulu catu amu sciutu si am esperiatu si asta-data; fia-care romanu si-va pot6 face judecata si opiniunea sa roman6sca, inca chiaru si aceia, cari cu corpu cu sufletu, pre m6rte, pre vietia voira, si, d6ra mai voiescu, se se vere in tr'unu astfelu de parlamentu, in o astfelu de camera constitutiunala.

„Valeriu.“

Unde arbitrariulu poterii se raspunde cu terrorismu, acolo nu e departe eruptiunea vulcanului politicu. Se scrie, ca dupa inchiarea acestei siedentie deputatii in grupe se consultara, si Lonyay s'ar' fi exprimat, ca -si depune portfoliulu. S'a dusu la Deak, care e morbosu si deacolo la regele in G6d6l6. Indesiertu t6te, pace in Ungaria nu va fi, pana candu nu va reveni imperatia dreptatii, care fugi cu Astrea de pe pamentulu ei. —

Vreo cateva cuvente in caus'a autonomiei besericee gr. cat.

(Fine. Vedi nr. 83.)

In cei trei articuli precedenti, — pre cari nece decatu nu iam scrisu cu scopulu de a face imputari unatiei, dupa cum afirma unu diariu romanu, ci singuru din iubire catra autonomi'a besericee romane-unite, fora de a aduce 6re undev'a la catu de pucina indo6la marile fol6se, cari lea castigatu natiunea romana din unirea cu beseric'a Romei, — am aretatu pre scurtu cum s'a surpatu autonomi'a besericee romanesci unite in credentia cu beseric'a Romei; am aratatu ce pericle o amenintia pre asta beserica, in cercarile catoliciloru ungueri de a ne fusion6 in beseric'a ungueresca-catolica.

Si ce facu unitii cu aceste-a pericle? Mai ca nu sciu ce se dicu; opiniunea publica este, ca unitii nu facu mai nemic'a, celu pucinu asta opiniune este inradacinata in anim'a celei mai mare parti a

inteleghenței unite, cu privire la capii dieceselor noastre și la activitatea lor dezvoltată până acum, spre a restitui bisericii unite în drepturile sale autonome.

Dorința după sinode este generală. S'a exprimată această dorință prea adeseori atât în diaristică română, cât și prin deosebitele reprezentări ale tracturilor protopopesci asternute consistorialor noastre. Totuși fără rezultat. Presanțitiții părinți tăcu tăcerea pescelui.

În mijlocul acestei amortiri; vine un mirean cu provocarea s'a dată 22/10 Martiu 1861, — adună conferința bisericească la Albă-Iulia, — ne-ți guvernului, ne-țe primătele dela Strigoniu nece pap'a ba nece deosebitele suspiciunari și intrigi nu oprira adunarea acestei conferințe, — ea se adună, protopopiatele trametu, ardiendu de dorul sinodelor, deputați aleși.

Se facu cele două acte memorabile cunoscute, și de atunci era tăcere adena.

Se știa despre consistoriul metropolitan din Blăși, ca a facu pași, pre la regimul, său cum se spune acolo, la locurile mai înalte pentru castigare concesiunii ținerii unui congresu bisericescu din întreaga provincie bisericească țenătoare de metropoli de Albă-Iulia. Până astăzi încă concesiunea nu se știa, că se se fi castigatu; deci nece proiectatul congresu nu s'a pututu țiené.

Metropoli de Albă-Iulia, că biserica autonomă este în articulată în lege.

Vine acum a dedeslegatu întrebarea, ca oare poțe ea țiené congregațiunii pentru trebile sale bisericesci, fora învoirea prealabilă a regimului său ba? Eu unu multu am invertitu la foile cartilor de legi, și **nu am aflatu necăuirea vre-unu paragrafu**, carele se opréscă pre membrii unei biserici recunoscute de statu, că se nu poța țiené congregațiunii pentru treburile sale bisericesci fora învoirea prealabilă a regimului. Într'unu statu constituționalu dreptulu de adunare este **liberu**, numai sub absolutismu nu era ertatu se se adune oménii, nece bataru la o petrecania, fora concesiunea politiana.

Concedu și eu, ca pentru de a adună o congregațiune într'o formă de totu nouă, cu scopu de a da unu organismu nou, modernu bisericeii, pentru de a poté castigá dreptulu de executivă la acelu organismu, este de lipsă că congregațiunea, carea va construi acestu organismu, se se adune cu învoirea și după formele, cari se voru statorî din partea puterii statului; această este de lipsă și din acelu motivu, ca-țe unu astufeliu de congresu are de a organiza și momentós'a întrebare: a referinței bisericeii către statu, — are de a face cum ai dice unu contractu cu statu. Ei dera unu congresu de atare natură vedemu, ca nu ni se concedé, — nu se poțe încă adună.

Cine oprește înse pre venerabilele noastre ordinariete, că se adune sinodele diecesane mixte bătate pre canónele bisericeii, recunoscute chiaru și prin statu prin faptulul înarticularei acelei bisericeii în legile țierei? Au singuratecele diecese nu au nemic'a de organizatu în leintrulu lor? Au dora d. e. în eparchia Blășului nu ar' poté nemic'a organiza unu sinodu eparchialu, cu privire la moralitatea clerului și a poporului? cu privire la administrarea averilor bisericesci, a realitatilor și fondurilor eparchiei?

nemic'a în cauză școlaria?

nemic'a cu privire la ameliorarea subsistenței clerului, a invetiatorilor și a altor servitori bisericesci? Și altele multe, ...

Unu sinodu eparchialu ar' poté cu privire la toate aceste chestiuni, aduce otariri salutari, a caror executare și ar' aflá bazele s'a în legile vigenti și nu ar' avé lipsă de întărirea regimului.

Pentru ce nu se adună sinodele eparchiale?

Ce este oare cauză d. e., la aceea, ca pentru de a se satisface dorințelor sinodului electiv țienutu la Blăși în 10 și 11 Augustu 1869 espri-

mate în punctele 5, 6 și 8 ale condițiilor de alegere pona astăzi nu s'a facutu încă nemic'a?

Mulți din înțelegința mirăna unită sunt de părere, ca clerulu de diosu dorește din sufletu, că la sinodele eparchiale se ie parte și mireni, — consistoriale înse ar' fi inimice acestei idei. Nu știu adevăratu este său ba, — atât'a înse vedemu, ca prin tractele protopopesci se țienu sinode mixte, fora de a fi fostu acele orenduite dela consistorie și fora de a le opri cinev'a, — sinodele eparchiale înse că în palma.

În numărul I. alu „Sionului românesc“ din 1865, o peana ageră a descriu dreptulu și datorința episcopilor nostri de a adună sinode. În acelu articolu s'a demonstratu până la convingere libertatea și puterea nerestrinsă în nici unu modu, a episcopilor nostri, de a convocá spre benele bisericeii unite și alu fiiloru sei sufletesci sinode ori și cându voru voi.

Dé ceriulu că spiritulu sântu se adumbreze cu această voință pre episcopii nostri câtu de curendu! Unu mirean unitu.

Afaceri școlastice.

(Urmare.)

Granitarii regim. I rom. aveau unu fondu de montură în administratură statului. Cercara în căteva rânduri alu trage în administrare proprie. Statulu, care din această chestiune privată volia a-si face capitalu de interese particulari, nu aprobă statutele, cum erau ele compuse în spiritu independent. Vene anul 1871, și cu elu cele mai umilitórie condițiuni și modificățiuni din partea statului relative la fondulu de montură. Granitarii le acceptară în Maiu tr. fora a se altera. În sensulu lor se constitué într'unu comitetu pentru reprezentarea, inspectiunea, administrarea și manipularea fondului.

(Statulu -și ajunge scopulu, supunendu în ultimulu § 39 alu statuteloru toate școléle susținute din acestu fondu inspectorilor reg. comitatensi).

La atât'a îndreptătescu statutele pre granitarii, nimic'a mai multu.

Comitetulu granit. face unu pasu mai departe. În 30 Iuliu 1871 Nr. 25 notifica comisariulu Regiu. Venerat. ordinariete de Blăși și Sibiu și tuturor juredicțiunilor în a caror cercu se afla comune granitarii, ca-si începe activitatea asupra școléloru din comunele respective. Unu faptu temerariu această, neprevăditu în statute, ci numai în autonomiă ilusoria a comitetului granit. Elu absolva ordinarietele de o juredicțiune legală fora a renunță, în conducerea școléloru și a invetiamențului, și se obtrude pre sene că atare. Despolia școléle de caracterulu confesionalu și le botéza: școli centrale granitarii. Întră în interiorulu invetiamențului, abrogandu toate dispozițiunile consiliului supremu școl. archidiecesanu, cu așa numitul „Normativ“, privitoriu la organizarea invetiamențului în școléle centrale ale reuniunii granit. Normativulu consta din 37 §§ relative la școlă, invetiatori și autorități. E o adevărată compilațiune a legii reg. de instrucțiune. Între obiectele de invetiamentu în § 12 p. n. din deosebită considerațiune, predilecțiune și angagementu impune limbă maghiară și germană, a caror cetire și vorbire se ordonă cu cercul. comitetului subscrisu de presedintele Urs și Petri dt. Ian. 1872 Nr. 24.

Spre acestu scopu comitatulu împartășește școléi ABCD. maghiare și germ. gratuitele elu minist. r. ung. (ABC. de P, Gön.)

În nexulu acestor'a, pre comitetulu granit. 'lu caracterizează și circular. Nr. 190 c. care amblă prin satele granitarii a ademeni și înrolá prunci și prunce române preparandiei de statu din Clusiu, că mai tardiu se servéscă de instructori ér' la romani.

Adevărată compromitere a limbii și sentiului nationalu. O intențiune pronunțată de negare a suvenirilor nationali (!!) prin atari institute de limbă și aspirațiuni străine.

Aci -mi venă amente ultimele lenie de unu mare adevăru pronunțatu de D. Redact. alu „Gaz. Tna.“ în unu NB: „Numai noi se fimu mutii morii, muti în dungi aternati de pungi etc.“ Se masacramu chiaru și școlă poporală timpindu dezvoltarea mintilor crude cu limbele străine? risum teneatis. —

Comitetulu granit. -și inaugura activitatea relative la școlă din Orlatu în unu modu pre câtu se poțe de eclatantu.

La început. Iul. 1871 cassă salariulu unui invetiatoriu de 250 fl. v. a., aprobă pentru totu-deun'a relutul de cuartiru a doi invetiatori sistemisatu cu pré înalta ordinațiune maiestatică din 4 Maiu 1864 Nr. 4503 din fondulu de montură. Denegă solvirea salariulu de 8 luni a invet. II I. Moldovanu și de 2 luni a invet. I. Andreiu sub cuventu sei solvéscă cene ii a asediatu de invetiatori. Adeca Ven. ord. metropolitanu.

Abea s'au începutu prelegerile an. școl. trecut, din cauză unor carpituri, în 16 Oct. și pre la 21 Nov. tr. d. a. domnulu colonelu presedintele Urs și secretariulu seu Petri vizitează școlă din Orlatu. Mesariulu Fischer adusu de preotulu chiaru în tempulu prelegerilor începe a carpî în lăntu. Invetiatorii i au facutu locu. După 2½ se începu prelegerile. Presedintele colonelu cercetéza cu clientulu seu chiliale, privindu la invetiatori preste umeru. Recerca elevii cu întrebări subtile, ei înse nededati cu atari statue nu răspund. — Altucum fiindu aprópe de începutulu sem. invetiatorii erau în exercitiulu lecturariu, benedepindindu-i pentru ulteriorulu propunamentu sistemisatu.

DD. óspeti se retragu în tăcere fora a adresă invetiatoriloru o singură jótă. Invetiatorii remanu uimiti întrebându-se: Ce vizita superioară poțe fi atât'a atâtu de desconsideratória și mută? Elevii unulu către altulu: oare aceia cene sunt?

Totulu se pareă enigmaticu. Enigm'a se rezolvă cu cercul. dt. 22 Nov. 1871 Nr. 216 îndreptatu fora remuscarea consciinței către toate școléle granit., care pre bazele supra amentitei vizite dechiara pre invetiatori de „neabili“, și școlă în „decădintiă totală“.

Rățiunea sanatoasă nu se poțe în destulu miră de atare procedură demnă de compatimitu.

Cene se fia acelu individuu atâtu de temerariu și impertinente în seclulu nostru, care se-si aroge șiesi dreptulu judiciaruu, că din o singură ochire se condamnă publice pre altulu și sei enunție sentință mortată fora observarea legii judiciare? pre cându șcimă ca la aducerea și enunțierea unei sentințe jureprudentiă recere o doze bunisioră de motive și documente autentice și valide, horrendum iudicium! din o vizita de ochi.

Acte oficiose de acestu calibru nu înbarbătează pre educatori granitariiloru. Ele lovescu și violează demnitatea și ambițiunea celui din urma invetiatoriu. Ele nu atragu nece constringu pre invetiatoriu la nesulu și încrederea reciprocă cum și armonia, ce trebuie se existe între superiori și subalterni. Ele nimicescu zelul și volia pre lengă cea mai bună voință și înclinațiune ce o posedé unu invetiatoriu către chiamarea sa.

Totu acei factori colucratori în viniă culturii totu acei individi cu unu trecut plinu de energie, despectati de noii superiori în furiă Circular. Nro. 192—871, care espresu dice: Comitetulu și a propusu în totu modulu a salva vediă și demnitatea invetiatoriloru, după 3 luni obțienă spresiunea multimirei de rezultatulu examenului de erna în chartia Comit. N. 104.

Relative la decursulu examenului granit. nu potu trece cu vederea necorectă și nejustificabilă procedură observată de comisariulu de examenu esmisu de Comitetu.

Normativulu în § 32 unde e vorbă de atribuțele comitetului sub lit. c. dice: avisită prin unu membru alu seu fia care școlă celu pucinu adată în anu, și a asistá la examené.

Atributele Direct. supr. nu su prevediute nicăirea, de nu in arbitriu, cum se vede.

Cum se porta Petri in diu'a examenului in faci'a acestui §, a invetiatorilor, a scolarilor, si a publicului. Se vedemu.

Intrandu in scóla liè de locu rolulu invetiatorului. Propune intrebari afora de materi'a indicata in tesele ce jocu pre mesa.

Securu cu scopulu a confundá nevinovatii elevi a-si arată eruditiunea pedagogica si a apostrofá pre invetiatoriu, cu a carui voce si metoda suntu pruncii dedati. Deca unu elevu i respondea nimeritu, Comisariulu esaminatoriu, nu asistente, in locu a incuragia si laudá dicé: Acest'a se póte si altumentrea, nu scii? cá si cum scóla poporala ar avé missiunea a se ocupá de formele metodice din lume. Descinde in subtilitati gramaticali sintactice periodice, convertirea de sententia romane in germane etc. Face esameulu sarbedu si disgustatoriu. I detrage si umbra festiva si solemna ce are a fi-fia care di de esamenu. Insómna in „Notes“ . . . Termina cu cateva spressiuni . . . catra scolari si publicu, uita cu totul de factorii si promovatorii instructiunei, cari in prima linea suntu invetiatorii. Se retrage murmurandu, si examenulu s'a finitu.

Nui permis invetiatorului a sci, déca esamenulu seu e acceptabile, ori nu. Judiciulu apartiene Juriului „de nobis sine nobis.“ Nu se da locu invetiatorului a-si espone motivele, gravaminele, cari in decursulu semestrului fura nefavoritorie instructiunei ori siesi. Combate si critica manualele ce nu convinu inaltei sale eruditiuni d. e. gram. rom. a Magazinului de sciintia: Cipariu, Geogr. ard. de eruditulu Prof. Moldovanu, in audiulu acelor'a carii si pentru carii se propunea atari manuale.

Invetiatoriulu granit. pre langa 5 1/2 óre cotidiane de propunere are se duca diu'ariu de materia propusa in fia-care óra, dupa Cercul. Nr. 73 c., cate o cóla de absentii la diu'a Of. Com. (e de insemnatu d. e. ca la Orlatu absentii unui anu referati in tóta diu'a, numai in precedentiele examenului de véra sau esecutatu) a 2 di, 2 cóle: Of. Com. si Comit. granit. dupa Cercul. Nr. 189 — 871. Tempulu dara a se ocupá invetiatoriulu de Cualificatiunea sa propria e consumatu de formalitati inutile.

Directorele sustiene, ca: Invetiatoriulu nu trebuie se se ocupe afora de ABD. si leptuariu cu nemic'a.“

In 3 Maiu c. dise catra invetiatorii P. si M. „Nóue nu ne trebuie omeni invetiati, ne indestulimu cu de cei prosti.“

(Asta nu o precepemu; in Metodica si Pedagogia asia ceva recomandatu n'am cititu R.)

In 18 Iul. c. in cancelaria se viersuesce: „pana nu ne scapamu de theologi, nu facemu brandia.“ Are dreptu, si i se permite, pentruca desbracandu scólele de caracterulu confesiunale, cá se vinia Ministrulu dupa actulu alegeriloru dietale a trantí pe més'a comitetului ordenele cu dechiaratiunea de „scóle comunale“ (sic! suntemu curiosi, unde -si va aflá comit. refugiu, nu se va întórce cu mea culpa catra ordinariate?). Lucru fórte naturalu . . .

Ce se dicemu mai departe candu acelasi d-nu in 19 Iul. c. sér'a in otelulu „Felsenkeller“ in Orlatu, in presentia totoru invetiatoriloru granit. pronancia solemna, susu si tare urmatoriulu Nunciu: „Invetiatoriloru! Ve recomendu gimnastica, aci Ve voiu esaminá. In celelalte studia nu me pricepu, pre acel'a, care mi lu va recomenda d. direttore de bunu, juru ca e bunu; pre cel'a, care mi lu va recomandá de reu, juru, ca e reu“.

Asia se numesce in o hartia presidiala scrisa in tonulu celu mai — catanescu — catra d. invetiatori dela Orlatu, pentru ca n'au sciutu reglamentulu se sté in „habacht“ la visit'a de ochi din 21 Nov. tr. memorata in acésta corespondentia . . .

(Va urmá.)

Ighiu in 5 Nov. 1872.

„vorbesc adevéru, si ti se va sparge capulu“.

In dilele de curundu trecute aflaiu in nr. 76 din „Gazeta“ una corespondentia din Cricau esita din filosofi'a D. Petru Trutia cá respunsu la cele aserate de mine cu respectu la conduit'a sa cu oca-siunea adunarei generali a despartimentului Asociatiunei.

Regretu fórte multu, ca nu am sciutu mai tempuriu de acestu pamfletu plinu de patima si de resbunare, cá se nu fia suferitu onorea mea tempu mai indelungatu inaintea on. publicu.

Scopulu celu adevératu alu articlului ce am publicatu a fostu curatu numai, a descrie catu se póte de fidelu demersulu lucrureloru atingutórie de interesulu publicu natiunálu, éra nece decatu a me demite in polemie personale, precumu-i place D-lui Truti'a a me constringe se descindu pre acestu tere-nu, propriu numai D-sale. Déca cu tóte aceste, in ordenea acteloru intemperate, am atinsu si persón'a D-sale precumu se pare fórte susceptibila, aceasta a adusu cu sine insasi natur'a lucrului, pentruca tocm'a D-sa — care se încérca a se aperá — a fostu urdilorulu acelor'a. Si eu am fostu, si sum de acea opiniune, cumca acel'a, carele cutédia a lucrá cu voli'a in contra unui scopu natiunálu, cumu este spriginirea unei scóle romane, acel'a, carele tinde a escitá foculu urei si certeloru daunóse confesiunale acumu, candu noi avemu cea mai mare necesitate de armonia si intielegere fratiésca, dicu, acel'a este demnu se fia aretatu cu degetulu, dicunduisse cu strabunulu: „hic niger est, hunc tu romane caveto!“ — Se scie inse ori si cine, si cu deosebire D. Trutia, cumca noi aflamu pacea, intielegerea si iubirea fratiésca, éra pre bacea acestor'a emanciparea scumpei nóstre natiuni prin cultura, si aceste daruri divine a ni se rapi, sub nece unu stémetu, nu vomu permite.

Dupa aceste premise generali, voi trece la meritulu obiectului presinte: a satisfice provocarei parentelui Trutia. Inainte de tóte inse trebuie se observu, cumca déca D-sa nu aru fi scosu din dictionariulu seu — terminii cu cari a traitu, si déca nu me provóca in modu atatu de violentu, — póte asi fi trecutu totulu cu vederea . . . inse parintele Trutia promite, cumca nu me va atacá, cá se nu comita unu pecatu in contra legei virtutii, éra mai departe totu D-sa — dupace me acusa, ca asi fi scrisu neadeveruri, vine si me inferédia in modulu celu mai nemeritatu, decumva nu voiu retrage seau documentá cele scrise de mine.

E bine! Poftimu parinte Trutia! eata argumentele:

Celu de antaiu argumentu — milu subpeditedi insuti D-ta, candu recunosci impreuna cu mine, cumca la prandiu s'a adusu de catra unu Trutia pre tapetu cestiunea. Este inse sciutu, cumca la prandiuulu acel'a nu a fostu nemene altulu cu numele Trutia, numai D-ta si fetiorulu D-tale. Candu pretindi déra in not'a ce o adaugi sub linia, cumca a fostu unu altu Trutia, urmédia de sine, ca voliesci a impinge tóta culp'a in responsabilitatea numai pre fetiorulu D-tale. Ca-ce dóra nu vei mai avé si acea cutediare se afirmi adi, mane, cumca aru fi fostu vreunu Trutia din comun'a vecina — Bucerdea — unde se afla mai multi — cu numele acest'a. Spre documentarea acestui adevéru, me provocu la insusi primitoriulu óspetiloru, carele marturisesce si astadi, ca densulu n'a avutu alti óspeti cu numele acest'a — afora de D-ta, si fetiorulu D-tale. — Acésta unadata constatata, se mergemu mai departe.

Adevératu, ca eu nu am luat parte, la prandiu cá se audu cele ce sau vorbitu acolo, inse faptele cari au urmatu dupa acea m'au convinsu pre mine, si au potutu convinge si pre altii despre intregu adevéruulu din caus'a subversanta. Si anumitu:

Este fapta, cumca celu mai mare sgomotu l'a, produsu D-ta atunci, candu nu numai cu vorb'a, ci si cu fapt'a ai aperatu si sustienutu desbinareai dandu unu pré tristu esemplu celoru cari au fastu martori la scen'a acea. Au póte vei negá, cumca din tóta inteliginti'a — numai D-ta ai fostu carele ai datu semnalulu retragerei? Martori in respectulu acest'a -mi suntu toti spectatorii, cari cu o via indignatiune teau petrecutu cu privirea. Seau póte prea marea mania tulburanduti crerii, te a facutu a crede, cumca — fiindu si altumentrea sprintenu la corpu ai sburatu, si asia nu te va fi observatu nemene? Vedi D-le Trutia? Acésta insemna a fi — cum? candu ceneva se retrage cu scandalu nevoindu a ajutá unu scopu nobilu si natiunálu, numai pentru cuventulu, ca nu s'a luat in vedere si confesi-

unea s'a, éra nu candu cineva se pune in fruntea unei cause sante, si combate pornit'a tendintia de a se face certi si desbinari periculóse. —

Nu me potu mirá de ajunsu de logic'a D-lui Trutia, carele se pare a aperá justa pretensiune — dupa D-sa — ce s'aru fi radicat, nu pentru una scóla unita seau neunita, ci pentru una scóla romana, si apoi totu se rusinédia a-si recunósce fetufu seu, voindu a compromite mai bine pre fetiorulu seu.

Scóla romana! Vedi asia frate, dér' ai comisu ipocrisia, ca nu D-vostra sunteti, D-le Trutia! care voiți scóla romana, nu, pentruca — chiamu de martori pre toti fruntasii D-vóstre din Ighiu — pre cari nu odata i am invitatu, se ni unimiu fortiele materiali spre a radicá in acestu opidu una scóla roman'a de modelu, la carea aru poté concurge apoi intréga romanie de sub pol'a acestoru munti, si scii ce mi s'a respunsu? noi bucurosu amu voi, inse nu voliescu altii — adeca superiorii besericesei. Ci ad rem.

Este fapta mai incolo, cumca celalaltu Trutia, pre care nece voliesci alu cunosce, cá si candu aru fi venitu din Flandri'a — nu a consentitu cu D-ta, pentruca densulu a remasu cu noi, si a luat parte — pre catu sciu eu — chiaru si la teatru.

Tóte aceste dovedi D-le Trutia suntu cunoscute de toti, refrangele déca poti, et eris mihi magnus Apollo! Dér' totu aceste vorbescu erasi — fora nece una dubietate — cumca nu altulu, ci numai D-ta ai avutu nu pré laudabilulu rolu in aceasta afacere.

Inse D. Truti'a afirma, cumca nu D-sa a luat mai anteu cuventulu in caus'a diu cestiune, ci unu altu Trutia, adeca nu tat'a, ci fetiorulu. Asia parinte Trutia? Este dér' fetiorulu D-tale, carele documentédia atatu de pucinu cumpetu? Este fetiorulu D-tale acela, care ne face a sperá asia pucinu dela d-sa in caus'a cointielegerii? Eu nu asi voi se credu.

Déca inse e asia, cumca fetiorulu D-tale si a permis a aruncá merulu de cérta intre noi, fia, eu nu voiu insiste multu asupra acestui lucru pentru mene indiferentu, caci de aci numai atat'a aru urmá, cumca D-ta nu ai vorbitu cu gur'a D-tale, ci cu a fetiorului D-tale. Au nu erá datorinti'a D-tale in acele momente se admoniedi parintesse pre fetioru pentru acesta purtare in totu casulu — necuviintiosa? Ti ai implinitu D-ta aceasta datorintia? Au nu totu D-ta te ai iritatu mai multu, si apoi teai departatu maniosu? Intru adevéru curiósa escusare faci, candu vrei a dice, ca nu eu am fostu ci fetiorulu. Eata ca si in casulu de facia te tradasi singuru, cumca D-ta esti autorulu principalu in caus'a aceasta. Sci D-ta diu moralu, cumca acel'a, carele se face a se esecutá prin altulu vreunu actu, eo ipso, s'a facutu nu numai complice la acel'a, ci chiaru autorulu aceluia? Mai pof-tesci argumente?

Ce se tiene de fondulu scolastecu gr. or., eu l'am adusu inainte numai se ve demustru mai chiaru nefundat'a pretensiune a se fi destinat cuiva din venitulu teatrului si pentru ce nu e. D-tale -ti place a dice, cumca te miri ca-ce mi am permis a esi in publicu cu astufeliu de neadeveru.

La acésta respundu in scurtu. Vai si amaru de fondulu cu care te laudi D-ta, dér' éra vai si amaru de tóte scólele, cari voru avé numai asemene fonduri! Si eu scieam, cumca cu oca-siunea unui prandiu — cativa individi — au conferitu óre cari sumulitie de bani pentru formarea unui fondu. De atunci au trecutu mai multi ani, si acumu — te rogu D-le Trutia se-mi spuni — déca poti — cum sau manipulatulu crucerii aceia si la ce suma au ajunsu? Póte D-ta din Cricau scii mai bene cá mene din Ighiu. —

Multu masiu bucurá se fiu demintitu, inse cu date autentice positive — éra nu cu vorbe din ventu — ca-ce pona candu nu voiu vedé cu ochii si nu voiu pipai cu manele — nu voiu crede. —

Finescu de astadata aceste reflexiuni, cu cari m'am sentitu datoriu pentru aperarea onórei mele, dechiarandu, ca numai fiindu silitu am scrisu aceasta polemia, ca-ci ori ce polemie personale le urascu din sufletu. (si pentru cá se ne intielegemu in principiulu adevéruulu, ca unde lipsesce acesta, a luat Ddieu tóta posibilitatea de cointielegere, cu tóte, ca in punctulu intereselor natiunali trebuie se ne abnegamu tóta ur'a cea vatiniiana confesiunale si tóte patimele, cá se ne potemu cointielege! se potemu fi cu totii in tóte mai fericiti. Red.)

Cristianu
parochu gr. cat.

Inaintam si se mai inaintam cu poteri reunite!

— Noue diurnale esira la lumina in Romania. „Reform'a“ cunoscuta reinvia cu program'a cea mai liberala constitutionale; in Botosiani „Independentulu“ nu póte dupa titulu profesá decatu lupt'a pentrn libertatea constitutionale combatendu tóte uneltirele si incercarile cliceloru, cari facu atentatu asupra aparatoriloru libertatii cu angustarea drepturiloru si jignirea demnitatii si stimei natiunei. „Teleormanulu“, altu diariu nou, ce esa in Turnulu Magurele, dupa numele districtului, a redicatu drapelulu seu si alu fundatoriloru lui cu programa nu mai pucinu nationale, candu dice:

„Drapelulu nostru este progresulu conformu principiiloru generalmente admise si puse in aplicatiune.

„Nationalitatea este focarul simtiemintelor nóstre politice; amelioratiunea conditiuniloru de vietuire ale individului este basinulu cugetariloru si inspiratiuniloru nóstre sociali.

„Cu catu vomu fi inesorabili in contra prevaricatiuniloru, colusiuniloru, ineptiei si incuriei, cu atatu ne vomu face ua sacra détoria d'a pune in reliefu actiunile meritórie ale tuturoru acelor'a, cari voru corespunde obligatiunii morale si sociale a omului privatu si publicu.“

„Uvriierulu“, cá inainte mergatoriu la fundarea asociatiunei de lucratori, prepará unirea lucratoriloru in societate, care se si constituie.

Astadi Primimu Nr. I din „Lucratoriulu Romanu“ care esi deodata cu infiintierea „**Asociatiunei lucratoriloru din Romania.**“ Acésta Asociatiune, acésta reuniune póte fi regeneratóri'a Romaniei, déca se va tiené cu santiania si nepregetu de cuprinsulu statuteloru sale, cari au de fundamentu crearea clasei midiolocie in Romania, prin lucru, lucru si lucru, prininsocirile pentru prosperarea lucrului intre lucratorii Romaniei, stringundu legaturele celoru debili, pentru cá cu poteri unite se immultiasca si se inaltie inflorirea industriei intre romani. Ddiu se ajute!

Prospectulu „Lucratoriulu Romanu“ e acesta:

„Una natiune traiesce candu puterile séle suntu puse in activitate, lucrédia. Lucrarea e semnulu vietiei siviati'a se imbunatatesce cu catu lucrarea este mai indreptata spre celle folositorie.

Se damu una directiune utile activitatii nóstre, lucratori cu braciele, lucratori cu cugetarea, ca-ci numai atunci natiunea romanésca, marea familia din care facemu parte, va prosperá, va merge inainte catra bine, va trai, si traindu dens'a vomu trai si noi.

Si pentru cá se ajungemu mai iute la acestu scopu mantuatoriu este trebuintia se ne punemu braci lungi braci, cugetu lungu cugetu, se ne unimu in santul-Lucru, se ne infratimu animile, se ne asociamu puterile.

Numai in acestu semnu vomu invinge.

Din fericire, acesta idea multu timpu adormita, se descepta in sufletele lucratoriloru, se propaga de densii in presa si in intruniri, se imbracisa de unu mare numeru, i se dede vietia prin intemeierea Asociatiunii lucratoriloru din Romania.

Statutele Asociatiunii fura publicate in „Uvriierulu“, acea fóia inaintemergatóre, care trombitia si prepara unirea lucratoriloru. In aceste Statute se prevede crearea unui jurnalulu, care se represinte interesele lucratoriloru, care se se lupte pentru intinderea si inflorirea industriei nationali

Acestu diurnalu isi incepe essistenti'a de astadi, sub conducerea unui comitetu allesu din senulu lucratoriloru.

Tendintiele si aspiratiunile acestui organu suntu tendintiele si aspiratiunile bunului lucratoriu romanu;

a) de a stringe legaturele de infratire intre meseriasii;

b) de a combate totu ce e reu si vetematoriu loicatoriloru, din ori-ce punctu de vedere;

c) de a aperá, pe tote caile legali si drepte, interesele bine intielese ale loru;

d) de a incuragiá mersulu inainte alu industriasiloru romani, cá se putemu ajunge mai repede la una industria romanésca.

Acestea suntu punctele fundamentali ale programei acestui organu.

Mai remane unu lucru, care cauta se-lu lamurimu dela inceputu.

Face-vomu sau nu politica?

La acésta intrebare respundemu: dá si nu.

Este una politica destrabalata, care se nutresce din pasiuni órbe si basse, din injurie personali, politica inutile si degradatóre care nu póte avé de efectu de catu distragerea lucratoriulu dela bunele ocupatiuni si turburarea mintei si inimei séle.

Asemenea politica o socotimu periculósa si nu ne vomu apropiá de dens'a.

Cerculu politicei nóstre va fi strimtu, este politic'a lucratorulu. Atatu catu interesele séle suntu legate de politic'a tierrei, catu industri'a si comericiulu suntu in reportu cu Statulu, vomu face politica, politica care consta in armonisarea intereselor Statulu cu interesele lucratoriloru; fiind-ca noi credemu, ca unu corpu nu este deplinu sanetosu de catu candu tóte membrele séle suntu in buna stare si in armonia, ca unu Statu nu prospera de catu candu tóte fortiele séle active suntu in stare de prosperitate. Tari'a si binele totului aterna dela tari'a si binele partiloru.

Acésta fiindu programa „Lucratoriulu Romanu“, punemu punctulu aci si ve rugamu de buna primire.

Asociatiunea lucratoriloru din Romania e dér' constituita, comitetulu centrale in Bucuresci invita pe toti iubitorii de a imbraciosia industri'a a se alatura acestei reuniuni, ale carei statute merita a fi pre totu locul puse in lucrare, in fapta viua, in tóte órasiele spre a da sboru la o buna stare muncii romane pre tóte terenele industriei lumesci. Noi aici in Brasiovu premerseramu cu recunóscerea lipsei si cu infiintierea de asemene reuniune, ale carei statute, dupa intarirea definitiva le vomu scóte la lumin'a publicului, pana atunei inse publicamu, cá unu ce imbucuratoriulu statutele si constituirea asociatiunii lucratoriloru in Romania:

(Va urmá.)

Varietati.

Avisu. Din „Procedur'a cartii Funduarie“ compusa si elucrata pentru partite si agenti se mai afla de vendiare vreo 200 esemplarie si se procura cu pretiu scadiutu de 1 fl. 30 cr. v. a. Invetiatori romani voru primi opulu cu 1 fl. 15 cr. adresanduse de a dreptulu la autorulu opului Grigoriu Tomás Miculescu, adjunctu reg. la cart. funduaria in Siomcuta mare.

— M. S. imperatorele a datu din cass'a sa privata 300 fl. ajutoriu pentru greu cercatii locuitori din comunitatea Galati (tierr'a Oltului) si 400 fl. pentru cei din comunitatea Széplak.

— (Cati vienesi suntu?) Astadi, dupa conscriptiunea din a. c. Viena numera 901,380 locuitori, prin urmare dupa London si Parisu e Viena mai impopolata; cetatea interna 67.572 ceilalti in suburbie.

— (Cale ferata.) La Brasiovu se apropia calea ferata de a se folosi la excursiuni, fiindu asiediate si pentele de feru pe unu teritoriu de mai multe mii metre, incatu in 3, 4 septemani se voru face incercari de carutiari pana catra Apatia. Curtea trenulu si edificiale ei se afla parte mare cladite incatu consortiulu intreprindietoriu merita respectu, pelunga asigurarea intereselor Capitalulu facuta din partea regimulu, care va plati grosu la calea ce va importa pre pucinu, déca nu se va inteti junctiunea cu calile ferate din Romani'a. —

— Conventiunea internationala inchiata intre Ungari'a si Romani'a in privinti'a junctiuni caliloru ferrate romanesci cu cele ostrunguresci s'a subscrisu in 8 Nov. in Bucuresci, d'in partea ministrulu romanu Costa-Foru si a consulelu generalu ostrungurescu br. Schlechta, si astfelu s'a tramissu ministrulu-presiedinte ungurescu. Unu correspundinte d'in Bucuresci alu diariulu „P. Lloyd“ scrie, ca junctiunea, dupa conventiunea inchiatu, se va face in punctele Iticani, Vercierov'a, Vulcanu, Uzu (Oituzu) si Timisiu séu Buzeu. Liniele ce respundu la Iticani se afla degiá in comunicatiune si cestiunile speciale se voru regulá prin una conventiune separatu. Cele-lalte patru linie sunt d'a se construi: de la Timisiora preste Orsiov'a la Turnu-Severinu; de la Petrosieni preste passulu Vulcanu la Filiasi; de la unu punctu accomodatu alu callii ferrate ung.

de ostu preste Uzu (Oituzu) la Adjudu-Galati, si de la Brasiovu preste passulu Timisiu la Ploiesci. — Ostrunguri'a este obligata a construi lini'a de la Timisiora preste Lugosiu, Caransebesiu si Orsiov'a-Vechia pana la confinele tierrei, spre a o impreuná cu lini'a romana Turnu-Severinu-Bucuresci; guvernulu romanu are d'a construi lini'a de la Filiasi preste Gorjiu pana la passulu Vulcanu, spre a o impreuná cu lini'a Petrosieni, care d'in partea guvernulu ung. este d'a se continuá pana la confinele tierrei. Mai departe, guvernulu ung. are d'a impreuná unu punctu alu callii ferrate de ostu cu Oituzulu, éra guvernulu romanu are d'a impreuná punctulu Oituzu cu unu punctu alu liniei ferrate ce duce la Galati, care linia este degiá concessionata si se construe tocmai acum; asemenea este d'a se impreuná d'in partea guvernulu reg. Brasiovalu cu passulu Timisiu, éra din partea guvernulu rom. Timisiulu cu Ploiescii, Liniele Timisior'a-Turnu-Severinu si Petrosieni-Filiasi au d'a se construi in acelu-a-si tempu pre ambele teritorie si totu odata a se dá si in comunicatiune. Lini'a ce impreuna calea-ferrata ung. de ostu cu Oituzulu si pre acestu-a cu Adjudu este d'a se construi si deschide in tempu de patru ani dupa deschiderea ambelor cali ferrate, cari sunt d'a se impreuná. In privinti'a liniei Brasiovu-Ploiesci d'in partea Ostrunguriei se va da una concessiune pana la Timisiu, fara garantia de statu; din partea Romaniei se va da una concessiune de la Timisiu pana la Ploiesci la aceia-si concessionari, asemenea fara garantia, inse pre langa eliberare de contributiune pre 40 de ani, si espropriatiune gratis pre domenie pre lange una cautiune de 25.000 fl. pre milu. In acesta conventiune s'au stabilitu mai departe stipulatiunile politice, precum si celea relative la constructiune si la tarifa, asemenea s'au luat si mesurile in privinti'a comunicatiunii si esplotarii internationale.

— Cu privire la valoarea proprietatoriloru erariali inregistramu urmatoriele date: Dupa pamenturile erariali de agricultura se platesce contributiune annuala 386.000 fl.; dupa paduri 805.000 fl., lalalta 1,191.000 fl. Acésta summa multiplicata cu 100, ni da valoarea posesiunii erariali cu 119,100.070 fl. — Dupa regalie se platesce contributiuno anuale 900.000 fl.; din acésta summa, multiplicata cu 20, resulta valoarea regalieloru cu 18,000.000 fl., de aici sunt inse d'a se subtrage spesele de manipulasiune de 40%, capitalisate cu 7,200.000 fl., si asie valoarea remane in summa de 10,800.000 fl. Padurile confinarie, dupa cari nu se platesce contributiune, representa una valoare de 5 milioane. Tota proprietatile erariali representa deci una valoare de 134.100.000 fl. in Ungari'a. „Fed.“

— Doue planete mici fura descoperite din nou de Observatorele din Parisu in nóptea de 5 spre 6 Noembre.

Cea d'antaia fu descoperita de d. Henry Paul la 10 ore, 30 minute, 32 secunde, timpu de midilocu, in positiunea urmatóre:

Ascensiune drépta: 2 ore, 1 m., 36 s., 3.

Distantia polaria; 76°, 12',55".

Miscarea ei pe ora e de — 2s,5 in ascensiune drépta si de + 9" in distantia polaria. Planet'a e de a 11-a marime.

A doua planeta fu descoperita de d. Henry Prosper la 11 ore, 47 m., 47 s., timpu de midilocu, in positiunea urmatória:

Ascensiune drépta: 2 ore, 1 m., 53 s., 9.

Distantia polaria: 76°, 17',53".

Miscarea 'i pe ora de — 2s, 4, in ascensiune drépta, si de + 5" in distantia polara. Planeta e de a 11°, 5 marime. (L'Avenir national). „Rom.“

Cursurile

la bursa in 22 Nov. 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 18	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 " 66 ¹ / ₂	" "
Augsburg	—	—	107 " —	" "
Londonu	—	—	108 " 75	" "
Imprumutulu nationalu	—	—	66 " 20	" "
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	70 " 30	" "
Obligatiunile rurale ungare	—	—	80 " —	" "
" " temesiane	—	—	79 " —	" "
" " transilvane	—	—	76 " 25	" "
" " croato-slav.	—	—	— " —	" "
Actiunile bancei	—	—	982 " —	" "
" creditulu	—	—	336 " 50	" "